

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ Ι (29-1-2013)

Διδάσκοντες: Σ. Κουρούκλης, Ε.Σ. Μακρή

Θέμα 1ο. (2.5 μον.) **(Α)** Να ορισθεί η συνάρτηση κατανομής μιας τυχαίας μεταβλητής (τ.μ.) και να δοθούν χωρίς απόδειξη τρεις χαρακτηριστικές ιδιότητές της.

(Β) Να βρεθεί η συνάρτηση κατανομής της θετικής τ.μ. X η οποία έχει συνάρτηση πυκνότητας

$$f(x) = \begin{cases} x, & 0 < x \leq 1 \\ 2 - x, & 1 < x \leq 2 \\ 0, & \text{διαφορετικά} \end{cases}$$

και να υπολογισθούν οι πιθανότητες $P(1/2 < X < 3/2)$, $P(\ln X > 0 \mid X > 1/2)$ και η διασπορά $V(-5X + 2013)$.

Θέμα 2ο. (2.5 μον.) **(Α)** Έστω X τ.μ. που ακολουθεί την εκθετική κατανομή με συνάρτηση πυκνότητας

$$f(x) = \begin{cases} \lambda e^{-\lambda x}, & x \geq 0 \\ 0, & x < 0. \end{cases}$$

(i) Η X έχει διάμεσο m αν $P(X \leq m) = P(X > m)$. Να δειχθεί ότι $m = \frac{\ln 2}{\lambda}$.

(ii) Αν Y είναι η τ.μ. η οποία ορίζεται από τη σχέση

$$Y = \begin{cases} 0, & \text{αν } X \leq m \\ 1, & \text{αν } X > m, \end{cases}$$

να βρεθούν η συνάρτηση πιθανότητας και η μέση τιμή της Y .

(Β) Έστω ότι η διάρκεια μιας τηλεφωνικής κλήσης προς ένα τηλεφωνικό κέντρο ακολουθεί την εκθετική κατανομή με μέση τιμή 3 λεπτά. **(i)** Σε 10 ανεξάρτητες κλήσεις, ποιά είναι η πιθανότητα τουλάχιστον 2 εζ' αυτών να υπερβούν τη μέση διάρκεια κλήσης; **(ii)** Σε πόσες κατά μέσον όρο κλήσεις θα υπάρξει για πρώτη φορά κλήση διάρκειας μεγαλύτερης από τη μέση διάρκεια;

Θέμα 3ο. (2 μον.) **(Α)** Έστω X μια τ.μ. που ακολουθεί την κανονική κατανομή $N(\mu, \sigma^2)$. Να δοθεί η κατανομή της τ.μ. $Y = -2X - 5$.

(Β) Ένα εργοστάσιο κατασκευάζει ανταλλακτικά κινητήρων συγκεκριμένης χρήσης. Η διάρκεια ζωής X (σε στροφές $\times 10^6$) ενός ανταλλακτικού ακολουθεί (κατά προσέγγιση) την κατανομή $N(50, 5^2)$ αν είναι τύπου I ή την κατανομή $N(30, 5^2)$ αν είναι τύπου II. Το 40% των κινητήρων είναι εφοδιασμένοι με ανταλλακτικά τύπου I και το 60% με ανταλλακτικά τύπου II. Σε ένα κινητήρα

διαπιστώθηκε ότι η διάρκεια ζωής του ανταλλακτικού ήταν μικρότερη από 40 (στροφές $\times 10^6$). Ποιά είναι η πιθανότητα να έχει ο κινητήρας αυτός ανταλλακτικό τύπου II; Δίνεται ότι: $\Phi(1) = 0.84$, $\Phi(1.4) = 0.92$, $\Phi(2) = 0.98$, $\Phi(2.35) = 0.99$.

Θέμα 4ο. (1.5 μον.) **(A)** Από το δυναμοσύνολο (το σύνολο των υποσυνόλων) του συνόλου $A = \{1, 2, \dots, 10\}$ εκλέγεται τυχαία ένα υποσύνολό του. **(i)** Ποιά είναι η πιθανότητα το υποσύνολο αυτό να περιέχει τους αριθμούς 3 και 7; **(ii)** Ποιά είναι η πιθανότητα το μικρότερο στοιχείο του υποσυνόλου αυτού να είναι το 5;

(B) Από το δυναμοσύνολο του συνόλου $A = \{1, 2, \dots, 10\}$ εκλέγονται τυχαία 5 στοιχεία του, χωρίς επανατοποθέτηση. Ποιά είναι η πιθανότητα ακριβώς 2 από αυτά να έχουν περιττό πλήθος στοιχείων;

Θέμα 5ο. (1.5 μον.) Έστω ότι η τ.μ. X ακολουθεί την κατανομή Poisson με παράμετρο λ , η τ.μ. Y ακολουθεί την κατανομή Poisson με παράμετρο 2λ και A το ενδεχόμενο η X να πάρει άρτια τιμή.

(i) Ναδειχθεί ότι $E[(-1)^X] = P(Y = 0)$.

(ii) Ναδειχθεί ότι $P(A) = \frac{1+e^{-2\lambda}}{2}$.